

1. Aşağıdaki dizelerin hangisi sadece Türk destanlarını kapsamaktadır? (1975)
- A) Alp Er Tunga — Oğuz — Türeyiş — Şehname
B) Şu — Türeyiş — Gılgamış — Oğuz
C) Türeyiş — Alp Er Tunga — Oğuz — Şu
D) Oğuz — Alp Er Tunga — Ramayana — Şu
E) Şehname — Oğuz — Şu — İlyada

Alp Er Tunga öldi mü
Issız acun kaldı mu
Ödlek öçin aldı mu
Emdi yürek yırtulur

2. Bu parçanın nazım şekli nedir? (1976)

- A) Koşuk
B) Sav
C) Varsağı
D) Sagu
E) Semai

3. Türk destanlarının oluşum sırasına uygun olarak verilen dizi aşağıdakilerden hangisidir? (1976)

- A) Saka, Göktürk, Hun, Uygur
B) Uygur, Hun, Göktürk, Saka
C) Göktürk, Uygur, Saka, Hun
D) Hun, Saka, Uygur, Göktürk
E) Saka, Hun, Göktürk, Uygur

4. Aşağıdakilerin hangisinde doğal destanlar bir arada verilmiştir? (1988)

- A) İlyada, Kalevala, Oğuz Kağan
B) İlyada, Kaybolmuş Cennet, Oğuz Kağan
C) Kaybolmuş Cennet, Kalevala, Şehname
D) İlyada, Kurtarılmış Kudüs, Kalevala
E) Kurtarılmış Kudüs, Şehname, Odysseia

5. Aşağıdaki destanlardan hangisi, birlikte verildiği ulusa ait değildir? (1997)

- A) Manas — İran
B) Ramayana — Hint
C) Nibelungen — Alman
D) Kalevala — Fin
E) Ergenekon — Türk

- I. Demir
II. Altın Yay
III. Işık
IV. Ağaç

6. Yukarıdaki mitolojik öğelerden Türk destanlarında yer alanlar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir? (2012 LYS)

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

7. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatıyla ilgili aşağıdaki yargıların hangisinde bilgi yanlıştır? (2012 LYS)

- A) Sürgün avlarına sığır, kurban törenlerine şölen, yas törenlerine yuğ denirdi.
B) İlk ürünleri arasında koşuk ve sagu ile atasözü özelliği taşıyan savlar yer alıyordu.
C) Şiirler hece ölçüsüyle yazılır, nazım birimi beyittir; uyak düzeni bakımından ise halk edebiyatındaki koşmaya benzer.
D) Koşuklarda doğa güzellikleri, günlük yaşam, av eğlenceleri anlatılır; ölen bir kişinin arkasından söylenen yas şiirlerine ise sagu denirdi.
E) Ozanlar şiirlerinde, içinde yaşadıkları toplumun çeşitli gerçeklerini, inançlarını, görüşlerini değişik biçimlerde dile getirirlerdi.

(I) Destanları meydana getiren ve kuşaktan kuşağa aktaran destancılara, geçmişte "ozan" adı verilmiştir. (II) Elllerinde sazlarıyla diyar diyar dolaşan "âşık"ların aksine onlar, orduları galeyana getirmek, önemli olayları toplumun hafızasına yerleştirmek için kahramanlık destanları terennüm etmişlerdir. (III) Atlı göçebe hayat tarzını benimseyen bu sanatçılar sadece şiirle uğraşmışlar, yönetimden ve yöneticilerden olabildiğince uzak durmuşlardır. (IV) Ozanlık geleneğinin bir devamı olarak değerlendirilebileceğimiz âşıklık geleneği ise tekke kaynağından da beslenerek daha çok köy, kasaba insanına seslenmiştir. (V) Arap ve Fars öykücülük geleneklerinden beslenen, temsilcileri âşıklara nazaran daha eğitilmiş ve şehirli olan kıssahanlık veya meddahlık geleneği ise daha çok şehirlerde kendisine yer bulmuştur.

8. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlıştır? (2013 LYS)

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Türk tarihinin akışına uygun olarak İslamiyet'ten önceki Türk destanları; Eski Türk, Hun, Göktürk ve Uygur destanları olmak üzere dört bölümde toplanabilir.

9. Aşağıdaki destanlardan hangisi, bu parçada dile getirilen bölümlerden birine dâhil edilemez? (2014 LYS)

- A) Alp Er Tunga
- B) Ergenekon
- C) Şu
- D) Manas
- E) Türeyiş

- Hece ölçüsüyle söylenir.
- Dinsel sürgün avları ile şölen veya toy denen ziyafetlerde söylenir.
- Aşk, doğa sevgisi ve yiğitlik gibi çeşitli konular işlenir.
- aaab, cccb şeklinde kafiyelenir.

10. Bazı özellikleri verilen nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir? (2015 LYS)

- A) Koşuk
- B) Sagu
- C) Semai
- D) Varsağı
- E) Türkü

Yine günlerden bir gün Ay Kağan'ın gözü parladı. Doğum sancıları başladı ve bir erkek çocuğu oldu. Bu çocuğun yüzü gök, ağzı ateş gibi kızıl, gözleri ela, saçları ve kaşları kara idi. Perilerden daha güzeldi. Bu çocuk anasının göğsünden ilk sütü emdi ve bir daha emmedi. Çiğ et ve çorba istedi. Dile gelmeye başladı. Kırk gün sonra büyüdü, yürüdü ve oynadı. Ayağı öküz ayağı gibi, beli kurt beli gibi...

11. Oğuz Kağan Destanı'ndan alınan bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2019 AYT)

- A) Kahramanı ruhsal derinlikleriyle tasvir edilmiştir.
- B) Gerçek ve hayalî unsurlar bir arada verilmiştir.
- C) Tasvirlerde tabiat unsurlarına başvurulmuştur.
- D) Zamanla ilgili unsurlar gerçeküstüdür.
- E) Kahramanı olağanüstü özellikler taşımaktadır.

12. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk destanlarından biridir? (2020)

- A) Cengiz Han Destanı
- B) Köroğlu Destanı
- C) Satuk Buğra Han Destanı
- D) Danişmend Gazi Destanı
- E) Bozkurt Destanı

Cevaplar

1.C 2.D 3.E 4.A 5.A 6.E 7.C 8.C 9.D
10.A 11.A 12.E